

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

A Clemente XI. Ad Benedictum XIII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

31. Universis & singulis &c. Præceptum Injunctum, seu renovatum
Communitati & Hominibus, Castri Curtansonii in Comitatu Astensi, ne
Serenissimum Ducem Sabaudiaë, & Pedemontis Principem recognoscere in

...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74859](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74859)

PRÆCEPTUM

VI.

Injunctum, seu renovatum Communitati, & Homi-
nibus Castri Curtanconi in Comitatu Asten-
si, ne Serenissimum Ducem Sabaudia, & Pe-
demontis Principem recognoscere in Supre-
mum Dominum ejusdem Castri, nec illi ullum
subjectionis actum præstare, aut contributiones
perolvere audeant in præjudicium alti, Supre-
mi, ac directi Domini super eodem Castro ad
Sedem Apostolicam, & Summum Romanum
Pontificem pertinentis.

Joannes Baptista Tituli S. Casarei Presbyter Cardi-
nalis Spinula, S. R. E. Camerarius.

Universis, & Singulis Illustrissimis, & Reve-
rendissimis Dominis Archiepiscopis, Episco-
pis, illorumque Dominis Vicariis, nec non Do-
minis Abbatibus, Præpositis, Decanis, Diaconis,
ac quibusvis aliis in Dignitate Ecclesiastica
constitutis, ac quibusvis Curarum Ecclesiastica-
rum Officialibus, Ministris, & Executoribus, il-
lique, vel illis, ac cui, seu quibus præsentis nos-
træ offensæ, seu aliis præsentatæ fuerint, salutem
in Domino sempiternam.

§. 1. Noveritis nuper, & infrascriptâ die
fuisse coram nobis, & in Tribunali nostro pro
parte, & ad instantiam Illustrissimi Domini Gaspa-
ris Turchi Reverendæ Cameræ Apostolicæ Com-
missarii Generalis personaliter comparitum, & primo
loco expositum aliis, & sub die 8. Augusti
1702. seu &c. Illustrissimum, & Reverendissimum
D. Sylvium de Cavalieriis, tunc Reverendæ
Cameræ Apostolicæ præfata Commissarium Ge-
neralem nobis narrasse, & exposuisse, quod licet
Principatus Cisterne, & Montaphia, ac Mar-
chionatus Cortanæ, & Cortanferii, illorumque
Domini Feudatarii, Vassalli & Habitatores, ac
omnia bona in Castris, & Territoriis dictorum Feu-
dorum posita, & existentia spectarent, & perti-
nerent ad Sanctam Sedem Apostolicam, & super
illis, non nisi Sancta Sedes, & Summi Pontifices
directum, altum, & Supremum Dominium uni-
cè haberent, ac ob id Domini dictorum Castro-
rum Feudatarii, ac illorum Subditi, & Habitato-
res, ac respectivè bona, ut supra, situata, &
existentia à nullo alio Principe molestari possint,
cum totaliter Jurisdictioni Sanctæ Sedis, & Sum-
morum Pontificum subjacerent; attamen usque
tunc ad notitiam Cameræ Apostolicæ devenisse
Serenissimum Dominum Sabaudia Ducem, &
Principem Pedemontis, ac illius Celsitudinis Lo-
cum tenentes, Ministros, & Officiales quovis no-
mine nuncupatos præterdixisse, & præterdixere Do-
minam Enrichettam de Troussâ Principissam, &
Postditricem dicti Principatus, Cisterne, ac Do-
minum Carolum de Simiana Principem Montaphia,
& ac D. Herculeum Thomam Roverium
Marchionem Cortanæ, seu Cortanferii Feuda-
tarios Sanctæ Sedis, ac dd. Feudorum habitato-
res, & Incolas contra omne Juris debitum, &
in Sanctæ Sedis præjudicium vexare, perturba-
re & ad contribuendum taxas cogere, ac bona
in eisdem Feudis posita, & existentia gra-
vamine contributionum, & taxarum realium,
& personalium gravare, & generaliter ita age-
re, ut Domini Feudatarii Sanctæ Sedis, & dd.
Feudorum Habitatores, & Incolæ sese erga dic-
tum Serenissimum Ducem Sabaudia, & Princi-
pem Pedemontis, tamquam Celsitudinis sue sub-
diti, & Vassalli sese gererent, & omnibus oneri-
bus, & contributionibus, quibus dicti Serenissi-
mi Ducis Subditi subjacent, ipsi Domini Sanctæ
Sedis Feudatarii subjaceant, & istâ de causâ Il-
lustrissimum Dominum de Cavalieriis tunc dictæ

Cameræ Commissarium Generalem, ad effectum
Juribus Sanctæ Sedis consulendi, & conservandi
libera, immunia, & exempta ab omni onere, &
gravamine ipsius Sanctæ Sedis, ac ipsorum Feu-
datariorum, & Vassallorum bona, cum hoc ef-
fet præjudiciale supremo & alto Dominio dictæ
Sanctæ Sedis, apud nos petiisse, & instetisse, ut
aliquod Præceptum à nobis concederetur contra
eosdem Dominos Feudatarios, ac illorum Vassal-
los, subditos, & dd. Castrorum habitatores, ne
sub dictorum Feudorum, ac illorum Jurium, &
pertinentiarum devolutionis, aliisque pœnis in
corpore Juris, usibus Feudorum, ac Constitutio-
nibus Apostolicis contentis, & comminatis au-
derent, seu præsumerent, aut eorum aliquis au-
deret, seu præsumeret prædictum Serenissimum
Ducem Sabaudia, & Principem Pedemontis, il-
liusque Cameram Ducalem in præfatorum Feu-
dorum Dominum directum, & Supremum reco-
gnoscere, nec ullum actum recognitionis, & sub-
jectionis agere, & contribuere, seu alia onera ipsis
imponenda perolvere, seu perolveri facere, ac
bona omnia inibi existentia immunia, libera, &
exempta pro Sancta Sede conservare, & conservari
facere & à gravaminibus forsitan per dictum Seren-
issimum Ducem, illiusque Dominos Ministros,
super dictis Feudis, habitatoribus, & Bonis quo-
modolibet inferen. appellare, & reclamare, ac
eidem, & quibus opus fuerit, censuras contra
turbantes Dominia Sanctæ Sedis infligere intima-
re, ac notificare, & denique de nullitate, & de
omnibus præjudiciis Sanctæ Sedis Apostolicæ pro-
testari, & super præmissis omnia, quæ necessa-
ria forent, gerere, concedere, & relaxare, prout
à nobis sub dictâ die 8. Augusti 1702. per acta
infrascripti Reverendæ Cameræ Apostolicæ Secre-
tarii petitur Præceptum modo, quo supra con-
cessum fuit.

§. 2. Secundo verò etiam narratum extitisse,
quod licet post præsentationem prænarati
Præcepti, à Nobis, ut supra, relaxati non solum
Dominus Princeps Montaphia, ac ejusdem Lo-
ci, & Principatus Communitas, Habitatores, &
Incolæ omnia in eodem prænarato Præcepto
ipsis injuncta, & demandata servare deberent,
verum etiam Magistratus, Locumtenentes, Col-
lectores, & Exactors taxarum, & alii Officia-
les quocumque nomine nuncupati dicti Serenissi-
mi Domini Ducis Sabaudia, & Principis Pe-
demontis à molestiis, vexationibus, perturbationi-
bus, & aliis in præjudicium Jurisdictionis Sanctæ
Sedis, ac illius Feudatariorum, Subditorum,
& Vassallorum, inferendis abstinere pariter de-
buissent, & deberent attamen non solum à die,
qua dictum nostrum Præceptum præsentatum fuit,
verum etiam à die 17. mensis Maii 1707. in
qua publicatæ fuerunt literæ Apostolicæ Sanctissi-
mi Domini Nostri Domini Clementis Papæ XI.
super declaratione nullitatis Decretorum, ordina-
tionum, & aliorum gestorum in Ditione Serenissi-
mi Ducis Sabaudia, tam ultra, quam citra Men-
tes, Libertati, Immunitati, & Jurisdictioni Eccle-
siasticæ, atque auctoritati Apostolicæ præjudicialium,
& ut melius narratum fuit in dd. litteris §.
Præterea cum ad retundendas graves &c. Nec non etiam
post earundem literarum Apostolicarum publi-
cationem, quavis per violentiam, & præviis
protestationibus ab ipsis factis solutionem taxa-
rum, aliaque onera involuntariè, & metu subierint,
non solum contenta in Præcepto non servarunt, imò
illis expressè contraverunt, incurrendo pœnas
inibi comminatas, ideoque novum Præceptum à
nobis expeditum fuit tam contra d. D. Principem
Cisterne, quàm etiam contra dictum Principem
Montaphia, dictoque Principem Vassallos, ne
sub gravius pœnis auderent assentiri imposi-

Referuntur Præ-
ceptum injun-
ctum Feuda-
tariis, ac ho-
minibus eor-
undem lo-
corum, ne
Ducem Sa-
baudia in
Supremum
Dominum re-
cognoscerent
nec illi præ-
sentia onera,
& contribu-
tiones perol-
verent.

Referuntur
vexationes ab
Administris
Ducis Sabau-
dia illata Feu-
datario, &
Hominibus
Montaphia.

Novum Præ-
ceptum injun-
ctum Princi-
pibus Ciste-
rne, &
Montaphia,

nibus,

Cisterne,
Montaphia,
& Cortanæ,
seu Cortanze-
rii, supre-
mum, & di-
rectum domi-
nium spectat
ad Sedem A-
postolicam.

Referuntur
vexationes ab
Officialibus
Ducis Sabau-
dia illata
Feudatariis,
ac hominibus
dictorum Lo-
corum.

nibus, novisque gravaminibus forsan per dictum serenissimum Dominum Ducem Sabaudia, illiusque Ministros imponendis, prout latius constat ex iisdem Præceptis à nobis sub diebus 24. Julii, & septimâ Augusti currentis anni per Acta infrascripti Secretarii Camerae, ad quæ &c.

Vexationes ab Officialibus Ducis Sabaudia illarum Communitati & hominibus Cortanoni in Comitatu Asteni ad Supremum Dominium Sedis Apostolicæ pertinentis.

§. 3. Novissimè verò pariter ad notitiam Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Commissarii Camerae devenisse etiam Communitatem, Homines, & Habitatores Castri Curtanoni in Comitatu Asteni existens, sub eodem alto, & Supremo Domino Sanctæ Sedis fuisse de mandato ejusdem Serenissimi Domini Ducis Sabaudia, illiusque Ministrorum, eandem Communitatem, Homines, & Vassallos variis modis gravatos, & coactos fuisse ad solutionem taxarum Hospitationis militum, mensurationis eorum Territorii, aliorumque gravaminum in præjudicium Jurisdictionis, & Supremi Domini ejusdem Sanctæ Sedis, & propterea fuimus ex parte Illustrissimi Domini Commissarii Camerae requisiti, quatenus renovationem antedicti Præcepti, etiam contra prædictos Communitatem, Homines, & Habitatores Castri Curtanoni renovare velle dignaremur. Nos itaque attendentes petitionem à dicto Illustrissimo Domino Commissario Generali Reverendæ Camerae Apostolicæ factam ad effectum prædictum esse jactam, & omni rationi consonam, renovationem prædicti Præcepti faciendam, & ut infra, concedendam duximus, prout de præsentibus concedimus, renovamus, & omnino servari mandamus per præsentibus. Quo circa de mandato Sanctissimi Domini Nostri Domini Clementis Divinâ Providentiâ Papæ XI. vivæ vocis oraculo nobis desuper facto, & auctoritate nostri Camerariatus Officii, inherentes etiam supranarratis literis Apostolicis Sanctitatis Suae super dd. nullitate actorum, ac censuris dictâ die 17. Maii 1707. publicatis, tenore præsentium, & in virtute Sanctæ Obedientiæ vobis omnibus, & singulis supra dictis, & vestrum cuilibet in solidum, ac cui, seu quibus præsentibus nostræ ostensæ, seu præsentatæ fuerint, committimus, & strictè præcipiendo mandamus, ut statim visis, seu receptis præsentibus, & postquam præsentium vigore fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostrâ, seu verius Apostolicâ auctoritate, sub excommunicationis, & interdicti, & aliis arbitrio Sanctitatis Suae penis ipso facto, & jure incurrendis, debeant, & ipsorum quilibet debeat prædictos Communitatem, Homines, & Incolas, & Habitatores dicti Castri Curtanoni, ac ejus &c. Communitatis publicos Repræsentantes, Ministros, & Officiales personaliter, si eorum personas commodè habere poteritis, sin minus per affixionem præsentium nostrarum litterarum ad valvas majoris Ecclesiæ dicti Castri denuò, & prout etiam aliàs factum fuit, monuisse, & præceptasse, prout nos etiam in virtute Sanctæ Obedientiæ, & de Sanctitatis Suae ordine, & mandato, Communitatem prædictam, ejusque Ministros, ac dicti Castri Incolas, & alios in executione præsentium nominandos, & cognominandos præceptamus, monemus, & interpellamus, ac præceptari, moneri, & interpellari mandamus, ne sub dicti Castri, ac illius membrorum, jurium, & pertinentiarum quarumcumque devolutionis, & alius penis in corpore Juris, & usibus Feudorum ac Constitutionibus Apostolicis contentis, & comminatis audeant, seu præsumant, aut eorum aliquis audeat, seu præsumat prædictum Serenissimum Dominum Ducem Sabaudia, ac Principem Pedemontis, illiusque Camerae Ducalem in præfati Castri Dominum directum, & supremum recognoscere, nec ullum actum recognitionis, & subjectionis agere, ac contributiones, seu alia onera

Præceptum injunctum, seu renovatum Communitati, & hominibus Cortanoni in Comitatu Asteni, ne Ducem Sabaudia in Supremum Dominium Sedis Apostolicæ recognoscant nec illi Taxas persolvant sub penis &c.

ipsis imponenda persolvere seu persolvere facere, imò eandem Communitatem, ejusque Ministros, aliosque in executione præsentium nominandos movemus, ac eisdem sub jam dictis penis modo prædicto præcipimus, & mandamus, ut dictum Castrum, illiusque Incolas, & Habitatores, & bona omnia inibi existentia immunes, & immunia, liberos, & libera, & in omnibus exemptos, & exempta pro Sancta Sede conservare, & conservari facere, & à gravaminibus forsan per dictum Serenissimum Dominum Ducem, illiusque Dominos Ministros super dicto Feudo, Habitatoribus, & bonis quomodolibet inferendis appellare, & reclamare, ac eisdem, & quibus opus fuerit, censuras contra turbantes Dominia Sanctæ Sedis infringas intinere, & notificare, ac denique de nullitate, & de omnibus præjudiciis Sanctæ Sedis Apostolicæ protestare, & super præmissis omnia, quæ necessaria forent, gerere, & executioni dmandare, ut jura Sanctæ Sedis illa, intacta, & immunia penitus, omnino remaneant non solum &c. sed & omni &c. Datum Romæ in Camera Apostolicâ hac die 17. Octobris 1711.

Jo. B. Card. Camerarius.

*Dominicus Antonius Gallosus R. C. A.
Secr. & Cancellarius.*

RENOVATIO PRÆCEPTI

Injuncti Communitati, & hominibus Cisterne, ne Serenissimum Sabaudia Ducem, & Principem Pedemontis recognoscere audeant in supremum Dominum D. Castri, nec illi ullum subjectionis actum præstare, vel aliquam contributionem persolvere in præjudicium alti, directi, & Supremi Domini super eodem Castro ad Sedem Apostolicam, & Summum Romanum Pontificem pertinentis.

*Joannes Baptista Spinula Presbyter Cardinalis S. Car-
farei S. R. E. Camerarius.*

Universis, & singulis Illustrissimis, & Reverendissimis DD. Archiepiscopis, Episcopis, illorumque DD. Vicariis, nec non RR. DD. Abbatibus, Præpositis, Decanis, Diaconis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, aliisque in Dignitate Ecclesiastica constitutis, ac quibusvis aliis Curiarum Ecclesiasticarum Officialibus, Ministris, & Executoribus, illique, vel illis, ac cui, seu quibus præsentibus nostræ ostensæ, seu aliis quomodolibet præsentatæ fuerint, salutem in Domino sempiternam.

§. 1. Noveritis nuper, & infrascriptâ die fuisse coram nobis, & in Tribunali nostro pro parte, & ad instantiam Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Gasparis Turchi Reverendæ Camerae Apostolicæ Commissarii Generalis personaliter comparitum, & expositum primo loco aliàs, & sub die 8. Augusti 1702. seu &c. Illustrissimum, & Reverendissimum D. Sylvium de Cavalieriis, tunc R. C. A. prædictæ Commissarium Generalem, nobis narrasse, & exposuisse, quod licet Principatus Cisterne, & Montaphie, ac Marchionatus Cortanzæ, & Cortanzerii, illorumque DD. Vassalli, & Habitatores, ac omnia bona in Castris, & Territoriis dd. feudorum posita, & existentia spectarent ad Sanctam Sedem Apostolicam, & super illis, nisi Sancta Sedes, & Summi Pontifices directum, altum, & supremum dominium unice haberent, & ob id DD. dictorum Castrorum Feudatarii, & illorum Subditi, & Habitatores, &

Principatus Cisterne, & Montaphie, & Marchionatus Cortanzæ, & Cortanzerii, illorumque Vassalli, & incolæ subditi supremo Domino Sedis Apostolicæ.